GAZETA TRANSILVANIEI

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḎI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNŢIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 191 *Lunĭ, Marţĭ 1 (13) Septemvre.* **1887.**

Braşovŭ, 31 Augustŭ 1887.

Mare ferbere este érăşĭ între popórele din Austria.

S'a convinsŭ lumea de acolo, că nu merge nicĭ cu mĕsurile de jumĕtate ale cabinetului Taaffe. A susţiné că vreai sĕ 'mpacĭ pe toţĭ şi în faptŭ a nu împăca pe nimenĭ cum se cade, póte fi o politică tradiţională austriacă, póte fi chiar o politică de precauţiune până la unŭ punctŭ órecare, dér era clarŭ că cu acéstă metodă nicĭ chiar contele Taaffe, care se bucură în aşa mĕsură mare de încrederea monarchului, nu putea sĕ ajungă departe.

Póte că odinióră, când încă consciinţa naţională a diferitelorŭ popóre nu era aşa desvoltată ca astăḑĭ, ar fi avutŭ mai mulţĭ sorţĭ de isbêndă o asemenea politică de balanţare în drépta şi în stânga. Astăḑĭ însĕ popórele nu se mai potŭ mulţămi cu mĕsurĭ paliative, ci pretindŭ deplina şi necondiţionata egală îndreptăţire politică-naţională.

In asemenĭ împrejurărĭ se 'nţelege de sine, că mĕsurile guvernului austriacŭ luate — cum de esemplu a făcutŭ ministrulŭ de instrucţiune Gautsch — cu scopŭ de a pune beţe 'n rótele desvoltării naţionale cehice, au trebuitŭ sĕ producă cea mai adêncă nemulţămire şi ferbere, şi sĕ dea nascere unui curentŭ puternicŭ oposiţionalŭ in sînulŭ naţiunei cehice.

Acestŭ curentŭ oposiţionalŭ s'a manifestatŭ în două direcţiunĭ: mai ântêiu în contra guvernului din causa ordonanţelorŭ lui Gautsch, prin întocmirea de meetingurĭ în diferite oraşe ale Moraviei şi ale Boemiei; alŭ doilea în contra partidei lui Rieger, care a susţinutŭ până acum pe guvernŭ în speranţă că acesta îşĭ va împlini promisiunile date.

Cu alte cuvinte, vederile partidei estreme a Cehilorŭ tinerĭ au începutŭ sĕ se populariseze între toţĭ Cehii şi sĕ prinḑă totŭ mai multŭ şi mai adêncĭ rădăcinĭ idea de a se emancipa de acestŭ guvernŭ, care nu satisface postulatele naţiunei cehice.

Se înţelege că la manifestările contra guvernului a luatŭ parte şi partida lui Rieger, şi în tóte cestiunile privitóre la solidaritatea Slavilorŭ a emulatŭ cu cei din partida lui Gregr, creḑêndŭ că astfelŭ va puté paralisa mai uşorŭ influinţa partidei Cehilorŭ tinerĭ, pe care o numeau ironicŭ „partida celorŭ patru“ (deputaţĭ).

S'a întêmplatŭ însĕ în sĕptĕmâna trecută, ca la alegerea suplimentară din cerculŭ vechei Prage (P.Altstadt) pentru parlamentulŭ din Viena. sĕ fiă alesŭ unŭ candidatŭ alŭ Cehilorŭ tinerĭ, cu mare maioritate de voturĭ, cu tóte că acestŭ cercŭ a fostŭ până acum întotdéuna unulŭ din cele mai de frunte ale partidei Cehilorŭ bătrânĭ.

Cehii tinerĭ, carĭ mai nainte de asta abia puteau dobêndi ceva peste o sută de voturĭ în acestŭ cercŭ electoralŭ, au primitŭ acuma peste optŭ sute în favórea candidatului lorŭ; dovadă că ideile radicale şi avansate ale partidei acesteia au începutŭ sĕ câştige têrêmŭ între Cehĭ.

Organele lui Rieger se provócă la acéstă dispoziţiă schimbată a celui mai conservativŭ cercŭ electoralŭ boemŭ, spre a admonia pe guvernŭ prevestindu-i că, décă va continua politica de până acum, se va pomeni într'o bună diminéţă cu ciudate surprinderĭ din Boemia, precum şi că are sĕ se aştepte la o crisă în relaţiunile sale cu poporulŭ boemŭ, ale cărei consecinţe seriôse nu se potŭ aḑĭ prevedé.

E întrebare, décă acestŭ memento la adresa celorŭ ce vorŭ sĕ 'mpace naţionalităţile va avé efectulŭ doritŭ. Deocamdată trebue sĕ constatămŭ, că în partea de dincolo a monarchiei situaţiunea interióră devine totŭ mai încurcată şi mai seriósă.

De o parte Nemţii din Boemia, carĭ facŭ resistenţă pasivă faţă cu dieta din Praga şi oposiţiune guvernului, de altă parte mişcare oposiţională chiar în sînulŭ partidei guvernului şi mare amărăciune mai alesŭ între Cehĭ.

Bine ḑice „Politik“ din Praga, că orĭ câte succese a avutŭ până acum cabinetulŭ Taaffe, aḑĭ érăşĭ tóte suntŭ ameninţate şi doveditŭ este, că în Austria nu vorŭ mai puté esperimenta nepedepsiţĭ totŭ felulŭ de geniurĭ fenomenale. In adevĕrŭ e timpulŭ, ca sĕ înceteze odată esperimentările şi sĕ încépă lucrarea seriósă pentru efectuirea deplinei egale îndreptăţirĭ a popórelorŭ.

România şi Italia.

Sub acestŭ titlu cetimŭ următórele în „l'Italia“:“

D. ministru D. Sturdza a rĕspunsŭ în aceştĭ termenĭ la telegrama adresată de d. Coppino guvernului din România cu ocasiunea inaugurărei monumentului ridicatŭ lui Ovidiu:

E. S. d lui Coppino, ministru al M. S. Regelui Italiei
Roma.

„Bine-voiţĭ a primi cele mai vii mulţămirĭ pentru căldurósa telegramă a E. V., cu ocasiunea solemnităţei inaugurărei la Tomi a statuei marelui cetăţeanŭ din Sulmona.“

„Mintea nóstră s'a transportatŭ cu unŭ mare avênt la originele comune ale marei naţiunĭ italiane şi ale Românilorŭ. Şi descendenţii coloniei lui Traian au fostŭ animaţĭ în acéstă ocasiune de sentimentele celei mai adêncĭ simpatii pentru marea lorŭ surorâ Italia.«

Ministru alŭ Regelui României,
D. Sturdza.

Cestiunea naţionalităţilorŭ în Austria.

Profesorulŭ de universitate Dr. Iuliu Lanczy a publicatŭ în „Nemzet» cuprinsulŭ esenţialŭ alŭ unei convorbirĭ ce a avut'o de curêndŭ cu Adolf Fischhof asupra cestiunei naţionalităţilorŭ din Austria.

Bĕtrânulŭ publicistŭ şi politicŭ austriacŭ, care de mai multŭ timpŭ nu mai ia parte directă la luptele politice, apĕrà în acea convorbire părerea, că cestiunea naţionalităţilorŭ în Austria în cele din urmă totŭ va fi resolvată în modŭ mulţămitorŭ după principiulŭ egalei îndreptăţirĭ. Lupta de acum între Germanĭ şi Slavĭ în Austria nu se baséză pe diverginţa de părerĭ asupra dreptului publicŭ şi nu atinge principiulŭ federalisticŭ. Constituirea unei diete generale cehice nu se póte cugeta, ordinaţiunea lui Prazak în privinţa limbei merge, ce e dreptŭ, pré departe, cu tóte astea ea concordă cu o asemenea ordinaţiune, ce a dat'o Schmerling în 1863 în favórea limbei germane în Ardealŭ. Din causa poliglotismului în justiţiă Austria nu se va desmembra, trebue sĕ se permită tuturora folosirea limbei materne şi sĕ se instaleze unŭ numĕrŭ suficientŭ de traducĕtorĭ. In panslavismŭ nu crede Fischhof, Slavii deja nu vorŭ forma o unitate strînsă din causa deosebirei de religiune.

In cele din urmă venì vorba şi despre cunoscuta păşire a lui Ludovicŭ Mocsary şi părerea lui Fischhof fù, că Maghiarii sunt totdéuna sensibilĭ până la esageraţiune, îndată ce încércă cineva a tracta seriosŭ cestiunea naţionalităţilorŭ.

Acésta »sensibilitate« însĕ nu va puté împedeca şi aci resolvarea cestiunei naţionalităţilorŭ — vorŭ vrea orĭ nu vorŭ vrea Ungurii — totŭ după principiulŭ egalei îndreptăţirĭ.

SCIRILE ḎILEI.

Sub titlulŭ „Valahii petiţionéză“ publică »Kolozsvár« dela 10 Septemvre următórele şirurĭ, ce le primesce din Deva: »Românii vréu sĕ se foloséscă de ocasia visitei Regelui pentru ca în Deva sĕ-i presinte Maiestăţii Sale o hărtiă în care sĕ-şĭ arate plângerile lorŭ. Hârtia, scrisă în limba nemţéscă, o pórtă conducĕtori românĭ dela unulŭ la altulŭ, adunândŭ subscrierĭ pentru ea. Ca conducĕtorĭ ai demonstraţiei se ḑice că ar fi Lazarŭ Petco şi Iónŭ Simu. După cum se aude, în hârtiă se ridică plângere contra scurtărei Românimei în drepturile ei naţionale şi conducĕtorii poporului cerŭ vindecarei în causa acésta, de altmintrea însé ei respingŭ dela sine responsabilitatea.“ „Kolozsvár“ publică scirea acésta numai cu reservă, şi fiindŭ că o astfelŭ de plângere nu o află a fi motivată, nu mai vré sĕ facă nicĭ o observaţiune.— Mare frică au »patrioţii«, că vorŭ ajunge la urechile Maiestăţii Sale actele de violinţă ale Ungurilorŭ dela putere!

—x—

Maiestatea Sa Impĕrătésa-Regina-Principesa are de gândŭ sĕ 'şĭ construéscă în Mehadia unŭ castelŭ de véră.

—x—

»Luminătorulŭ« desminte scirea dată de foile unguresci, că va trece în proprietatea d-lui Dr. Diaconovicĭ la Reşiţa. „Luminătorulŭ“ va esista, graţiă generosităţii abonenţilorŭ sĕi şi a bărbaţilorŭ noştri naţionalĭ ce-lŭ sprijinescŭ, totŭ în Timişóra, ca până acum, ba speră că câtŭ mai curêndŭ va puté apăré regulatŭ: de două orĭ în sĕptĕmână, ca până la începutulŭ pătrariului actualŭ.

—x—

Trupele concentrate în Sibiiu au plecatŭ erĭ şi aḑĭ la marile manevre dintre Deva şi Orĕştia. După manevre, la 26 Septemvre n., regimentulŭ 82 de infant. pléćă din Sibiiu în garnisóna Triestŭ, ér la 28 Septemvre n. regimentulŭ 31 de inf. sosesce din Viena în garnisóna Sibiiu.

—x—

Vinerĭ a fostŭ în Sibiiu la 4 óre după améḑ căldură de 54° C. séu 45° R. la sóre.

—x—

I se scrie din Predealŭ „Epocei“ din Bucurescĭ: „In nóptea de Lunĭ spre Marţĭ (sĕptĕmâna trecută) dorobanţii înşiraţĭ pe frontariă între Predealŭ şi Râşnovŭ au prinsŭ 25 de Ungurĭ, carĭ voiau sĕ trécă în România prin locurĭ ascunse. Aduşĭ la Predealŭ, aceştĭ 25 de indiviḑĭ au declaratŭ, că veneau pentru a căuta de lucru la noi, şi décă au încercatŭ sĕ intre prin locurĭ dosnice, causa este că n'aveau paşaporturĭ, deórece autorităţile ungare de o sĕptĕmână încócĭ nu mai liberéză nicĭ unŭ paşaportŭ. Intrebaţĭ de corespondentulŭ nostru, pentru ce nu se mai liberéză paşaporturĭ, ei au rĕspunsŭ că nu sciu, dér că se ḑice, că în curêndŭ toţĭ vorŭ fi chemaţĭ la óste (?).

—x—

Ḑiarele din Bucurescĭ spunŭ, că guvernulŭ austro-ungarŭ chiamă la manevre pe toţĭ reserviştii ungarĭ aflaţĭ în România. Totodată a organisatŭ unŭ serviciu de pază straşnică la graniţă, spre a împedica dosirea reserviştilorŭ ungurĭ în România.

—x—

Din Heidelberg se anunţă că institutulŭ de dreptŭ internaţionalŭ, care a ţinutŭ sĕptĕmâna trecută acolo congresulŭ sĕu annualŭ, a numitŭ membru asociatŭ pentru România pe d. Iónŭ Calenderu

—x—

„Luminătorului“ i se raportéză, cumcă învĕţătorulŭ gr. or. rom. din Munar, Voltezarŭ Vasilievicĭ, a rĕposatŭ cătră finea anului, éră soţia lui a rĕposatŭ de 3—4 sĕptĕmânĭ, şi după ambii au rĕmasŭ şépte pruncĭ minorenĭ, între carĭ 2 gemenĭ în etate de 7 lunĭ, va sĕ ḑică încă neînţĕrcaţĭ. Aceştĭ 7 orfanĭ n'au absolutŭ nicĭ o avere, nicĭ acoperemêntŭ, nicĭ nutrimentŭ. Invĕţătorii noştri bănăţenĭ auḑindŭ de acésta cu ocasiunea conferinţei au deschisŭ numai decâtŭ o colectă carea, purtată de d-lŭ Traianŭ Lungu, a întrunitŭ o sumuliţă de 21 fl. 60 cr. pe care sumă a' trimis'o d-lui inspectorŭ scol. I. Munteanu la Barátzház (lângă Vinga, în Bănatŭ) spre a alina în câtva durerile sêrmanilorŭ orfanĭ. Inimile nobile şi generóse binevoéscă a continua cu milostenii pe séma acestorŭ nefericiţĭ, adresândŭ contribuirile orĭ numitei foi, orĭ d'adreptulŭ numitului d-nŭ inspectorŭ.

—x—

Pentru serviciile aduse maghiarismului ministrulŭ Trefort a mai „pricopsitŭ“ pe preoţii gr. or. George Guga din Valea-Iepi, Ionŭ Avramŭ din Poiana Todorŭ Perchaiţă din Dubricelŭ şi Metodŭ Popovicĭ din Boşorodŭ cu câte 50 fl. — Vorŭ fi ţinuţĭ minte!

—x—

Associațiunea generală a studențiloru universitari români, secțiunea Bucurescĭ, face cunoscutŭ prin comisia organisatóre, că înscrierile pentrŭ congresulŭ din Craiova ce se va ține anulŭ acesta în ḑilele de 6. 7 și 8 Septemvre s'au începutu la 29 Augustŭ și se facŭ până la 3 Septemvre inclusivŭ la d-lŭ Mariu Dumitrescu, casierulŭ acestei secțiunĭ, strada Rahovei Nr. 60, la órele 5—7 séra.

Visita Maiestății Sale în Clușiu.

Cu privire la audiențele ce se vorŭ acorda de Maiestatea Sa cu ocasiunea șederei Sale în Clușiu, d-lŭ primarŭ alŭ acestui orașŭ ne rógă sĕ publicămŭ următórea însciințare:

Onor. Redacțiunĭ a „Gazetei Transilvaniei«.
Brașovŭ.

Maiestatea Sa cesară și apostolică regéscă va binevoi a da audiență generală, în 24 Septemvre curentŭ (Sâmbătă) la 10 óre înainte de améḑĭ în orașulŭ Clușiu. Cu prenotarea celorŭ ce se vorŭ anunța la acéstă audiență este însărcinatŭ d-lŭ Geza Marzso concipientŭ de cabinetŭ, care pentru efectuirea acestorŭ prenotărĭ va începe în 19 Septemvre st. n. a. c. lucrarea sa oficială în Clușiu în localitățile tribunalului ce se află în piață în palatulŭ lui Banffy, etagiulŭ I, Nr. 11.

Acésta se aduce la cunoscința publică cu acea observare, că prenotările se potŭ face în loculŭ și în timpulŭ amintitŭ la numitulŭ domnŭ concipientŭ de cabinetŭ, precum și că petițiunile maiestatice, ce mi-se voră preda mai de timpuriu mie vorŭ fi transpuse în timpulŭ acela la loculŭ cuvenitŭ.

Clușiu, 7 Septemvre 1887. Geza Albach, primarŭ.

„Revoluția" între Maghiarĭ și Romanĭ din Folia.

Tóte foile »patriotice« au luatŭ notiță despre acestŭ actŭ sângerosŭ, carele se petrecù în ḑilele trecute în numita comună, dĕr purulŭ adevĕrŭ nu fù publicatŭ de nicĭ o fóiă. Étă adevĕrata stare a lucrului, după cum s'a informatŭ »Luminătorul« dela ómenii conlocuitorĭ în numita comună românéscă.

D-lŭ proprietarŭ mare din Folia, cu numele Benitzky, a adusŭ și culesŭ din tóte părțile țĕrii o sumă de lucrătorĭ și birișĭ, toțĭ maghiarĭ, și-i întreține pe proprietatea d-sale. Aceștĭ ómenĭ au nepăciuitŭ și terorisatŭ permanentŭ pe locuitorii comunei, dér mai vêrtosŭ fetele și nevestele române au fostŭ adesea bătute și alungate de dênșii în timpŭ de nópte, pentru că sub nicĭ o condițiune nu voiră a se înprieteni cu descendenții »nobilei ginte«. Acestea au provocatŭ amărăciune în poporulŭ românŭ, și Romanulŭ »ține minte«, dér nu lĭ-a făcutŭ nimicŭ. — Intr'o Duminecă, cam 20 de ḑile înainte de asta, doi dintre birișii d-lui Benitzky se băgară pe furișŭ în grădina unui plugarŭ românŭ și se făcură stăpânĭ peste prune, pe nedreptŭ; proprietarulŭ pruniloru și alŭ grădinei ii vede, ii provócă sĕ se depărteze, dér flămênḑii după prune nu fugŭ, ci-lŭ tocară în capŭ pe bietulŭ Românŭ, încâtŭ căḑù leșinatŭ. Vecinii observândŭ acésta, alergară cu toții, prinseră pe cei doi eroi, ii legară, ii duseră la casa comunală de unde fuseră eliberațĭ — se înțelege, în dragulŭ »Măriei Sale", a stăpânului lorŭ. Aceștĭ doi cutezătorĭ ajungêndŭ între colegii lorŭ, de sigurŭ se vorŭ fi văietatŭ despre rușinea pățită, și probabilŭ, vorŭ fi decisŭ sĕ șĭ rĕsbune asupra satului întregŭ; din acestŭ motivŭ — căcĭ altceva nu se póte presupune — în ḑiua întêmplării, în órele de după mééă-ḑi când poporulŭ românŭ se afla întrunitŭ în jocŭ, étă că vinŭ vr'o douĕ-ḑecĭ de eroi-birișĭ, înarmațĭ cu puscĭ, cu pistóle, bâte, furcĭ etc. etc. și se îndréptă dreptŭ spre joc.

Românii, observândŭ apropierea lorŭ, se lasă de jocŭ, lăutarii încétă, stau toțĭ în așteptare. Eroii ajungŭ, începŭ atacul, dau și lovescŭ fără sĕ alégă în cine dau. Românii se repedŭ asupra gardurilorŭ, smulgŭ parii din ele și se apucă și ei de luptă. La momentŭ rĕmase unulŭ dintre eroi mortŭ, éră ceilalțĭ luară fuga cu loviturile în spate, în fuga lorŭ însĕ trăgeau totŭ mereu cu pușca și cu revolvere în cei ce-i urmăreau, dér fără sĕ rănéscă, până când s'au făcutŭ nevĕḑuțĭ, ascunḑêndu-se prin șanțurĭ și buruene. Conducĕtorulŭ revoltanțilorŭ însĕ înarmatŭ fiindŭ cu o pușcă domnéscă cu douĕ țevĭ, nu potù scăpa din ochii iritațilorŭ, ci ajunse într'o casă domnială, se băgà în ea, se încuià și cu pușca încărcată aștepta — — — mórtea. Românii aruncară în elŭ cu petrii pe ferestri, îlŭ forțară sĕ se urce în podulŭ casii; unŭ Românŭ după elŭ, dér aflându-se încă pe scară fù împușcatŭ de »Arembașa« și căḑù mortŭ. Acestŭ focŭ de pușcă aprinde casa; strîmtoritulŭ ne mai putêndŭ a sta în podulŭ casii, se băgà în coșŭ (hornŭ) dér foculŭ îlŭ neliniștì și aci; se băgà apoi în cuptorulŭ (soba) odaie. Românii îlŭ duduiră și d'aci. Aprópe 2 óre stete „arembașa« în casa ce ardea d'asupra lui, în urmă fù silitŭ sĕ iésă, căcĭ și pușca ii arsese. Când a eșitŭ afară, abia făcù unŭ pasŭ peste pragŭ, și la momentŭ fù străbătutŭ de trei focurĭ românescĭ, pe urmă ucisŭ și macelatŭ cu parii. Cu atâta s'a finitŭ „rĕsbunarea« și dintr'o parte și din tr'alta. Foile »patriotice« aducŭ dreptŭ motivŭ alŭ acestui faptŭ »ura de rassă"; și susținemŭ că motivulŭ e pofta de furtŭ și órba cutezare a birișilor. Perchisițiunea (cercetarea) este în curgere; **birișii toțĭ se află pe piciorŭ liberŭ, ér dintre Românĭ se află peste 30 ómenĭ deținuțĭ.**

Comentarŭ nu mai e de lipsă.

Scirĭ militare.

România. In arsenalulŭ din Bucurescĭ — precum comunică unele ḑiare — se lucréză cu o activitate neobosită; 400 de lucrătorĭ suntŭ ocupațĭ în ateliere ḑi și nópte. — Se mai vorbesce, că ministrulŭ de rĕsboiu ar avé intențiunea sĕ presinte în sesiunea viitóre a corpurilorŭ legiuitóre unŭ proiectŭ de lege, în puterea căruia sĕ se sporéscă contingentulŭ armatei pentru anulŭ viitor. Manevrele corpului I de armată se vorŭ face în Oltenia, sub ordinele generalului Gh. Anghelescu, și se vorŭ începe la 20 Septemvre. Ordinile de concentrare se vorŭ telegrafa, la 12 Septemvre diminéța, de către ministerulŭ de rĕsboiu, șefulŭ corpului I de armată, care în aceeașĭ ḑi, le va telegrafa șefilorŭ de divisii. Aceștia le vorŭ transmite imediatŭ, totŭ prin telegrafŭ șefilorŭ de regimente. A doua ḑi 13 Septemvre, colonelii vorŭ trimite ordinele comandanțilorŭ de companii, carĭ vorŭ începe imediatŭ pregătirile pentru concentrare. La 16, tóte trupele va trebui se fie echipate și adunate; la 17 se vorŭ pune în marșŭ, și la 20 Septemvre va trebui sĕ fie la locŭ de concentrare. Ordinile și indicația mișcărilorŭ se vorŭ publica în „Monitorulŭ oficialŭ" dela 12 Septemvre. Trupele corpurilorŭ III și IV vorŭ face manevre lângă Focșanĭ, sub comanda generalului Budișteanu. In cursulŭ manevrelorŭ e vorba sĕ se facă o experiență cu drumurile de fierŭ. Trupele de geniu ar ocupa o ḑi, douĕ o parte a unei linii și ar organisa transportulŭ unui corpŭ de trupe.

Serbia. Ministrulŭ de rĕsboiu a convocatŭ toțĭ reserviștii pentru manevrele care vorŭ avé locŭ între 1 și 10 Septemvre. Ca sĕ se pótă convinge de eficacitatea nouĕi organisațiunĭ militare se va proceda la o mobilisare parțială a armatei și pentru a înlesni aprovisionarea trupelorŭ, ministrulŭ de finanțe împreună cu ministrulŭ de rĕsboiu au luatŭ decisiunea de a renunța la resturile de impositŭ datorite de populațiunea rurală cu condițiune, ca ḑea sĕ dea îndestulare comandantului intendenței militare.

Rusia. In urma ordinului guvernului rus se elaboréză în pripă planurĭ pentru joncțiunea liniei ferate Iwangorod-Dobrow dela Miechow prin Slomniki și Trussowice la Igolomia spre a se lega cu linia Carol Ludovic din Austria. Se vorbesce totodată de o încercare de mobilisare a unei părțĭ din armata rusă.

Se anunță din Varșovia ḑiarelorŭ poloneze din Lemberg, că ministrulŭ de rĕsboiu rusŭ, generalulŭ Vannowski, a sositŭ în acelŭ orașŭ, însoțitŭ de mai mulțĭ ofițerĭ de geniu, pentru a visita fortificațiunile din acelŭ locŭ, precum și fortificațiunile dela Modlinŭ și Denblin.

Francia. Mobilisarea corpului alŭ 17-lea de armată francesŭ se desfășură cu o perfectă esactitate. E admirabilŭ de destoinicŭ serviţiulŭ căilorŭ ferate. Pe la gara Matabiau au trecut séu s'au opritŭ numai în ḑiua de 21 Augustŭ 90 de trenurĭ de persóne și 60 de marfă. E nostimŭ că ómenii din unele comune mai dosnice credŭ că se tratéză de unŭ rĕsboiu adevĕratŭ Cu tóte acestea reserviștii șĭ-au părăsitŭ căminele cu unŭ adevĕratŭ entusiasm.

Rușii în Ardealŭ.

Din Petersburgŭ se scrie către „Neue freie Presse:"

La congresulŭ archeologilorŭ rușĭ întrunitŭ în Jaroslav, profesorulŭ din Odessa **Kotșubinski** cetì unŭ referatŭ asupra seminției ruse în Ardealŭ.« Slavii carĭ trăiau odinióră acolo — ḑise Kotșubinski — fură respinșĭ de Ungurĭ, carĭ după aceea făcură érășĭ locŭ Românilorŭ și Germanilorŭ. Unŭ micŭ manuscriptŭ descoperitŭ la 1875 de profesorulŭ rusŭ în museulŭ naționalŭ din Pesta, manuscriptŭ de cântece religióse în dialectulŭ locuitorilorŭ slavĭ din patru sate în Ardealulŭ sudicŭ, la făcutŭ sĕ admită ipotesa, că principalele particularitățĭ ale idiomului acestorŭ sate cu semne de o veche etate se recunoscŭ în însemnările geografice ale respectivului ținutŭ. Mai departe, profesorulŭ Kotșubinski se referì la mărturia unorŭ călĕtorĭ din suta a 16-ea, după care locuitorii din mai multe sate slave împrejurulŭ Sibiiului (Russdörflein, Kis Czerged și Bongert-Rusciorĭ, Cerghicelŭ orĭ Cergĕulŭ micŭ și Bungard) aparțineau pe la mijloculŭ sutei a 16-ea unei seminții înrudite cu Valahii. Locuitorii amintitelorŭ sate suntŭ cei din urmă din seminția lorŭ, care se deosebesce atâtŭ de Românĭ, câtă și de ceilalțĭ Slavĭ. La urmă profesorulŭ Kotșubinski atrase atențiunea asupra împrejurărei, că Maghiarĭ, mai departe Românĭ și Germanĭ, ca și mai nainte, așa și pe timpulŭ nascerei manuscriptului, la începutulŭ sutei a 19-ea, pe locuitorii numitelorŭ localitățĭ nu-i numeaŭ altfelŭ decâtŭ Rușĭ orĭ Rutenĭ.

La părerea lui Kotșubinski se alătură și Slavistulŭ **I. Golovazki**. Numele originarŭ alŭ Ardealului (rusesce Donau-Saljesje, adecă: în dosulŭ pădurei = Transylvania) e în limba slavă „Planina" (șesŭ), și aḑĭ încă vinŭ acolo înainte — ḑise elŭ — multe nume geografice slave, care vorbescŭ pentru presența de Slavĭ în timpulŭ vechiu. Luândŭ în vedere mărturii istorice, trebue sĕ se recunóscă în Ardealŭ și în România presența a duorŭ elemente

FOILETONU.

(49)

Misterele Veneției.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XVII.

Tabĕra dela Villafranca.

Podestatulŭ Padovei era singurŭ în temniță. O raḑă subțire și pieḑișe a sórelui se silea sĕ pĕtrunḑă în întunecósa locuință și isbutea sĕ între pe feréstră, unde Batista Martinengo sta de multă vreme răḑimatŭ în cóte.

La ce se uita óre podestatulŭ cu atâta luare aminte? La canalulŭ a cărui apă se ridica odată cu ridicarea apelorŭ și amerința sĕ se prăvăléscă prin feréstra care era aprópe la nivelulŭ ei? Orĭ se silea cumva Martinengo sĕ deosebéscă animalculele și grăunțele de prafŭ carĭ vêrteja în raḑa de sóre ce s'afunda în adâncimile chiliei?

Nu era așa. Podestatulŭ se gândea. Părea că caută, că combină unŭ planŭ, că-i adună diferitele părțĭ, pentru ca sĕ-i asigure execuțiunea, că-i discută șansele bune orĭ rele, că-i sondează adâncimile, și, după cum i se părea succesulŭ mai multŭ orĭ mai puținŭ probabilŭ, fisionomia i se lumina, orĭ i se întuneca.

Rĕmase astfeliu ceasurĭ întregĭ și cine póte spune ce gândurĭ criminale ii trecură prin capŭ?

Sórele, care o clipă luminase părețiі umeḑĭ ai temniței, pierise de multă vreme în dosulŭ palatului ducalŭ fără ca podestatulŭ Padovei sĕ fi făcutŭ cea mai mică mișcare.

Deodată părù că găsise în sfîrșitŭ aceea ce căutase de așa de multă vreme. Se sculà deodată și începù sĕ se învêrtéscă cu pașĭ marĭ prin chiliă. La fiecare a douĕ orĭ a treia întorsătură se oprea în fața ușii și asculta s'auḑă cumva unŭ sgomotŭ de pașĭ. Neauḑindŭ nimicŭ bătea din piciorŭ cu nerăbdare și începea sĕ umble érășĭ în ingustulŭ spațiu ce-i era îngăduitŭ.

— Neghiobulŭ cela de Nello nu mai vine. Până acum trebuia sĕ-mĭ fi și adusŭ cina! ḑicea elŭ orĭ de câte orĭ se oprea îndreptulŭ ușii.

Se mai învêrtì de câteva orĭ bombănindŭ vorbele acestea.

— O sĕ-mĭ priméscă elŭ propunerile? Póte! Potŭ fi sigurŭ de devotamentulŭ lui?... orĭ n'o sĕ ne putemŭ învoi? Dér ce-mĭ pasă décă va fi mare la sufletŭ orĭ va fi mărșavŭ!.... numai ținta sĕ mĭ-o ajungŭ! Orĭ cum s'ar chema mobilulŭ care-lŭ va îndemna, e bine décă instrumentulŭ e solidŭ și nu mi se rupe în mână.

Astfelŭ se gândea podestatulŭ Padovei când auḑi ecoulŭ unorŭ pașĭ pe sub bolțile temniței. Trebuia însĕ sĕ-șĭ ascundă emoțiunea; își reluà decĭ iute atitudinea de trufașă și desprețuitóre indiferență pe care încă din ḑiua ântêia a închiderei lui o arăta tuturorŭ celorŭ carĭ s'apropiau de elŭ, fie ei sentinele, temnițerĭ orĭ senatorĭ. Nicĭ nu se uità măcarŭ înapoi când auḑia că se deschide și închide ușa.

Temnițerulŭ închise ușa și rĕmase în locŭ uitându-se la podestatulŭ care ședea la feréstră, cu spatele spre ușe.

Vĕḑêndŭ că nobilulŭ Martinengo nu părea sĕ doréscă sĕ între în vorbă, scóse din coșulŭ, pe care-lŭ adusese, o față de masă pe care o și întinse. Pe urmă puse tacâmulŭ și puse și mâncările pe farfurii de argintŭ.

Argintăria acésta și pânzele de o albețe uimitóre și fórte fine dovedeau că Senatulŭ dorea ca unulŭ dintre ai sĕi, chiar prisonierŭ fiindŭ, chiar acusatŭ de crimĭ grozave, sĕ fie bine tratatŭ.

După ce fuse totulŭ gata, temnițerulŭ s'apropià cu sfială de podestatulŭ Padovei și i ḑise:

— Monsignore, masa este gata.

Martinengo se întórse cu o lene calculată și fără sĕ ḑică nicĭ o vorbă se puse la masă și începù sĕ mănânce.

Temnițerulŭ sta în picióre, băgândŭ de sémă sĕ previe unŭ ordinŭ pe care-lŭ pândea sĕ-lŭ prinḑă și slujindŭ pe prisonierulŭ sĕu cu celŭ mai adâncŭ respectŭ.

Martinengo mâncà. Se sculà dela masă fără sĕ fi ḑisŭ nicĭ o vorbă măcarŭ.

Temnițerulŭ oftà când vĕḑù că podestatulŭ se scólă fără sĕ-lŭ fi băgatŭ în sémă. In sfârșitŭ temnițerulŭ îndrăsni sĕ ḑică:

— Ah, stăpâne, ce belea pe mine! Eu, care am fostŭ o slugă credinciósă a casci vóstre, sĕ ajungŭ temnițerulŭ vostru!

Podestatulŭ se uità la dênsulŭ și-i rĕspunse distratŭ:

— Ai dreptate, Nello, îmĭ aducŭ aminte că te-am vĕḑutŭ, suntŭ mulțĭ anĭ d'atuncĭ, printre slugile palatului Martinengo Nu te detese tata ca sĕ îngrijeștĭ numai de mine?

— Da, stăpâne! — rĕspunse omulŭ încântatŭ că fusese cunoscutŭ. Eram luntrașulŭ vostru, Escelență, ș

slave, a celui bulgarŭ şi a celui rusŭ, dintre care elementulŭ bulgarŭ predomina în Valahia, celŭ rusŭ în Moldova. Acte vechĭ de acolo suntŭ scrise în limba slavă, şi basaţĭ pe ele poţĭ deduce, că acolo erau Ruşĭ în minoritate, formândŭ numai o colonia. De aci se conchide că şi în Ardealŭ trăiau Slavĭ cu elementŭ bulgarŭ în preponderanţă.

Nuşfalĕu, 7 Septemvre 1887.

Domnule Redactorŭ!

Contezŭ multŭ pe iubirea de adevĕrŭ şi imparţialitatea D-Vóstre. Dreptŭ aceea vĕ rogŭ a publica următórele ordurĭ: Ni se pare cum că după unŭ articlu publicatŭ în fóia „Szolnok-Doboka‟ despre „reuniunea filială a notarilorŭ din raionulŭ Betlénului, D-Vóstră aţĭ făcutŭ o notiţă publicată între scirile ḑilei în „Gazeta Transilvaniei‟ Nr. 161, prin care i se atribuescŭ stimatului domnŭ jude procesualŭ Adolfŭ Franciscŭ Flóth din Betlénŭ intenţiunĭ d-sale cu totului străine. Décă acela este sensulŭ articlului publicatŭ în „Sz. Dob.‟ care se vede din acea notiţă, atuncĭ totŭ lucrulŭ este falsŭ. Noi cunóscemŭ pe d-lŭ Flóth ca pe unŭ omŭ iubitorŭ de dreptate.

Starea adevĕrată a lucrului este acésta: „Reuniunea centrală a notarilorŭ din Ungaria redactéză în Budapesta unde îşĭ are reşedinţa, fóia: „Községi Közlöny‟. Reuniunea filială a notarilorŭ din raionulŭ Betlénului a alesŭ unŭ comitetŭ, alŭ cărui preşedinte este d-lŭ Flóth, cu însărcinarea de-a relaţiona acelei foi din când în când lucrurĭ strict ţinĕtóre de sfera de activitate a notarilorŭ. Atâta totŭ, mai multŭ nimicŭ. Cu stimă, *Ionŭ Boteanu*, preotŭ.

Dare de sémă,*)

despre petrecerea arangeată de junimea română din Ţéra Oltului în ḑiua de 31 Iulie a. c.

Tinerimea română din Ţéra Oltului, avêndŭ în vedere pe deoparte viéţa socială óre-şĭ cum isolată a Românilorŭ, însĕ şi mai multŭ lipsa de cunoscinţă între însaşĭ tinerimea dela scólele mai înalte şi dela scólele medii, s'a decisŭ sĕ arangeze unŭ concertŭ împreunatŭ cu jocŭ în séra de 31 Iulie a. c., alŭ cărui eventualŭ venitŭ curatŭ fù destinatŭ pentru noua înfiinţată reuniune „Progresulŭ‟ din Făgăraşŭ.

Speranţele puse întru buna rĕuşită a petrecerei nu ne-au înşelatŭ, căcĭ atâtŭ inteliginţa română totală, câtŭ şi o parte frumósă din inteliginţa streină ne-a onoratŭ cu presenţa dândŭ astfelŭ spaţiósei sale dela hotelulŭ »Lauritsch« aspectulŭ unei sĕrbătorĭ naţionale.

Venitulŭ petrecerei a fostŭ de 117 fl. 50 cr., din carĭ apoi subtrăgêndu-se spesele de 97 fl. 50 cr. a rĕmasŭ unŭ venitŭ curatŭ de 20 fl., care sumă conformŭ decisiunei junimei s'a şi înmânuatŭ reuniunei „Progresulŭ.«

Nu nĭ a fostŭ mică şi învingerea morală, care învingere avemŭ a o atribui în cea mai mare parte presenţei neaşteptate a Domnilorŭ Iacobŭ şi Traianŭ Mureşianu, carĭ prin conlucrarea Dumnialorŭ întru buna reuşită a Concertului, nu numai ne-au făcutŭ la toţĭ o séră plăcută, ci ne-au înmulţitŭ şi cu o souvenire dulce, care souvenire va rĕmânea neştérsă în inimile acelora, carĭ au avutŭ rara fericire de a asculta pe d-nii Mureşianu.

Credŭ — a nu ofensa modestia D-lorŭ Mureşianu — atuncĭ când pe acéstă cale şi în numele tinerimei române le mulţămescŭ pentru bunăvoinţa, zelulŭ şi abnegaţiunea ce şĭ-au luatŭ conlucrândŭ la buna reuşită a concertului, totodată esprimându-mĭ şi dorinţa sĕ dea D-ḑeu ca sĕ se afle mulţĭ Românĭ, carĭ asemenea D-lorŭ Mureşianu sĕ nu pregete nimica, rĕsărindŭ acolo unde e lipsa mai iminentă, conlucrândŭ pentru binele, progresarea şi înaintarea neamului nostru.

Făgăraşŭ, în luna lui Augustŭ.

In numele tinerimei:
Şierbanŭ, preş.

*) Intârḑiată publicarea ei din causa îmbulḑelei materiei. — Red.

Societatea pentru fondŭ de teatru românŭ va ţiné adunarea sa generală de estimpŭ în oraşulŭ Oraviţa, la 25 şi 26 Septemvre st. n. cu următórea programă:

I. Ḑiua primă 25 Septemvre st. n. 1) Preşedintele va deschide adunarea generală la 10 óre înainte de améḑĭ. 2) Se alegŭ doi notarĭ pentru şedinţele adunării. 3. Secretarulŭ societăţii va ceti raportulŭ comitetului societăţii asupra lucrării sale începută dela adunarea din urmă. 4) Se alege o comisiune de 5 membrii pentru propunerĭ şi raportulŭ comitetului i se predă spre esaminare. 5. Cassarulŭ societăţii va ceti raportulŭ despre starea cassei, cu sporulŭ dela ultima adunare încóce şi peste totŭ despre averea ei. 6. Se va alege o comisiune de 5 membri pentru esaminarea raportului cassarului. 7) Se va alege o comisiune de 5 membrii, care în interesulŭ §-lui 4 din statutele societăţii vorŭ câştiga membri fundatorĭ, ordinarĭ şi ajutătorĭ pentru societate. 8) Se vorŭ ceti discursurĭ corĕspunḑĕtóre scopului societăţii séu de altă materiă literară, ce suntŭ de a se insinua vice-preşedintelui Iosifŭ Vulcanŭ înainte de adunare. 9) Preşedintele închide şedinţa.

II. Ḑiua a doua, 26 Septemvre st. n 1) Preşedintele deschide şedinţa şi protocolulŭ şedinţei de erĭ se va ceti şi autentica. 2) Raportulŭ comisiunii pentru câştigarea membrilorŭ noi. 3) Raportulŭ comisiunii asupra socotelelorŭ casarului. 4) Raportulŭ comisiunii asupra raportului comitetului societăţii şi insinuarea altorŭ propunerĭ în interesulŭ fondului. 5) Se va decide loculŭ şi ḑiua adunării generale pentru anulŭ 1888. 6) Se va alege o comisiune de trei membri pentru autenticarea protocolului din şedinţa a doua. 7) Preşedintele va deschide adunarea.

Din şedinţa comitetului societăţii ţinută în Budapesta în 1 Iuliu 1887.

Dr. M. Marienescu m. p. secretarŭ. *Iosifŭ Hossu* m. p. preşedinte

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

LONDRA, 10 Septemvre. — Alaltaerĭ cabinetulŭ englesŭ a comunicatŭ rĕspunsulŭ refusătorŭ alŭ lui Bismarck la cererea turcéscă privitóre la mijlocire în causa bulgară. Cabinetulŭ englesŭ a primitŭ comunicarea cu satisfacţiă.

SOFIA, 10 Septemvre. — Cercurile diplomatice speră, că alegerile vorŭ trece fără turburare din afară. Guvernulŭ e hotărîtŭ a nu influinţa asupra agitaţiunilorŭ electorale. Conducerea biuroului centralŭ electoralŭ o ia asupră'şĭ Stoianov. Caraveliştii şi Zancoviştii intenţionéză a se fusiona. — Prinţulŭ de Coburg are intenţiunea sĕ nu întreprindă călĕtoriă nicĭ în străinătate nicĭ prin Bulgaria. — Dela ridicarea stării de asediu domnesce pretutindenea linisce. Scirea lăţită în foile din streinătate despre întinse arestărĭ e neadevĕrată şi tendenţiósă.

CRACOVIA, 10 Septemvre. — *Guvernulŭ rusescŭ cumpĕră cantităţĭ marĭ de cereale pentru scopurĭ militare.*

BERLINŬ, 10 Septemvre. — „Nordd. Allg. Ztg.‟ declară că întrevederea dela Stettin totŭ se va face.

LONDRA, 10 Septemvre. — In Michelstown (Irlanda) a fostŭ o încăerare între poporaţiune şi între poliţiă. Acésta din urmă a împuşcatŭ asupra poporului. Suntŭ mai mulţĭ morţĭ şi rĕniţĭ.

TÖKETEREBES, 12 Septemvre. — Monarchulŭ a fost primitŭ aicĭ în modŭ strălucitŭ. La gară a fostŭ salutată Maiestatea Sa din partea fişpanului Molnar. Monarchulŭ rĕspunse: „Am venitŭ cu bucuriă aicĭ. Cu tóte că voiu petrece aicĭ numai scurtŭ timpŭ, aducerea mea aminte va fi durabilă.‟ Dela gară până la castelŭ formau spalirŭ 20,000 de ómenĭ. Inaintea cortegiului mergea unŭ banderiu de 600 călăreţĭ.

La 12 óre fură primite în audienţă deputaţiunile. Regele rĕspunse preoţimei romano-catolice: „Sĕ îndemnaţĭ şi în viitorŭ pe credincioşii voştri sĕ-şĭ împlinéscă în mod conscienţiosŭ datoriile sfinte pentru biserică, şi patriă.‟ Către clerulŭ greco-catolicŭ a ḑisŭ Maiestatea sa: Primescŭ cu bucuriă omagiele vóstre ce dovedescŭ sentimentulŭ de fidelitate. Nu mĕ îndoiescŭ că preoţimea greco-catolică pĕtrunsă fiindŭ de chiămarea ei săntă patriotică va conduce poporaţiunea încredinţată îngrijirei sale şi în viitor pe cărarea fidelităţii către tronŭ, patriă, precum şi pe cărarea moralităţii religióse.‟ Către deputaţiunile comitatului a ḑisŭ Maiestatea Sa: Activitatea d-vóstrĕ desvoltată cu scopŭ de a înainta binele poporaţiunei representate de d-vóstră o acompaniază cele mai bune ale Mele dorirĭ, sper, că organele municipale şi membrii comisiunei municipale vorŭ conlucra întotdéuna cu deplinŭ zelŭ şi devotamentŭ la ajungerea nobilului scop‟.

La 6 óre séra mare prânḑŭ alŭ curţii. La alŭ 5-lea felŭ Maiestatea Sa a ridicatŭ unŭ toastŭ pentru Ţarulŭ Rusiei din incidentulŭ ḑilei sale onomastice.

CONSTANTINOPOLŬ, 12 Septemvre. — Germania pretinde în rĕspunsulŭ ei ca Pórta însăşĭ sĕ comunice marilorŭ puterĭ propunerea Rusiei. Se crede, că Pórta voiesce ca Rusia sĕ comunice puterilorŭ proiectulŭ sĕu în privinţa Bulgariei.

SOFIA, 12 Septemvre. — Şefulŭ Zancoviştilorŭ a primitŭ pentru campania electorală însemnate sume de banĭ din Rusia.

Rectificare. — Licitaţiunea pentru esarendarea bunului dela Bethlen-Szent-Miklos, care e proprietatea Escelenţei Sale Părintelui Metropolitŭ dela Blaşŭ, se va ţine, după cum nĭ-se comunică din nou, **în 29 Septemvre**, ér nu în 23 Septemvre, precum se dispusese **în publicaţiunile** de pe pagina a 4-a din nrii 189 şi 190 ai „Gazetei.‟

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei‟ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS, şi în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

---

de multe orĭ mi s'a întêmplatŭ, pe cand erai mititelŭ, sĕ te ducŭ în braţe până la gondola mea ca sĕ te plimbŭ pe lagună, când era séra frumócă, cum este mai totdauna în Veneţia.

— Seara este totŭ aşa de frumósă astă séră după cum ar fi putută sĕ fiă şi altădată şi cu tóte acestea tu nu mai îngăduĭ aḑĭ sĕ mĕ plimb ca atuncĭ... nu-i adevĕratŭ Nello? ḑise Martinengo arĕtândŭ cele din urmă raḑe ale ḑilei carĭ filtrau printre drugii temniţei.

— Oh, stăpâne! décă ar atêrna numai de mine, aşŭ da bucurosŭ jumĕtate din ḑilele pe carĭ amŭ sĕ le mai traiescŭ — şi sigurŭ că nu mai amŭ multe, fiindŭ că suntŭ bĕtrânŭ — pentru ca sĕ te mulţumescŭ şi sĕ scapŭ pe Escelenţa Vóstră din temniţa asta ticălósă! ḑise bĕtrânulŭ cu căldură.

— Nu-i nevoiă sĕ cheltuescĭ aşa de multă bunăvoinţă, moşŭ Nello! ḑise podestatulŭ fără sĕ se uite măcarŭ la temnicerŭ.

— Ce felŭ, stăpâne, aşĭ putea sĕ-ţĭ fiu bunŭ la ceva? ḑise bĕtrânulŭ apropiindu se iute.

— Da! aşa m'am gânditŭ... Eu nu 'ţĭ cer — pricepe-mĕ bine — sĕ mĕ laşĭ sĕ scapŭ pentru totdéuna, doresc numai sĕ m'ajuţĭ sĕ mĕ ducŭ sĕ rĕsuflu câte-va ceasurĭ aerulŭ d'afară! — ḑise Martinengo.

— Vai! stăpâne!... cum aşĭ putea? întrebă temnicerul descurajatŭ.

— Vom vorbi mai pe urmă. D'ocamdată du-te şi ridică plapoma şi salteaua.... Aşa... Ce-ai găsitŭ acolo?

— Unŭ sacŭ.. stăpâne... Oh, cum e de greu! Este aur!... nu-i aşa stăpâne? întrebă temnicerulŭ cu o voce care începuse sĕ se schimbe.

— Da, este aurŭ, şi jumĕtate din cât aur este în punga aceea este alŭ tĕu décă'mĭ daĭ voiă sĕ lipsescŭ d'aci doĕspreḑece séu cincĭ spre ḑece ceasurĭ... şi după trecerea lorŭ iţĭ făgăduescŭ sĕ mĕ întorcŭ ér aicĭ! rĕspunse podestatulŭ.

— Dér cum sĕ eşĭ, stăpâne, şi mai cu sémă cum sĕ te întorcĭ? întrebă Nello.

— Tu trebue sĕ-mĭ găsescĭ mijlócele.

Omul se gândi o clipă. I se părea că-i clocotesce capulŭ.

— Dér décă te vomŭ lăsa sĕ eşĭ cine îmĭ garantează că ai sĕ te mai întorcĭ? ḑise moşulŭ în cele din urmă.

— Nu ţĭ-am datŭ cuvêntulŭ meu? întrebă podestatulŭ cu mândriă.

Bĕtrânulŭ însĕ întrebă ér:

— Şi décă cumva, fără voia d-tale, vre-o piedică materială te-ar sili sĕ nu te poţĭ ţine de vorbă?

— In casulŭ acesta cele ḑece mii de galbenĭ arŭ rĕmâné averea ta, Nello. Ţĭ se pare cumva că este pré puţinŭ? rĕspunse Martinengo.

Temnicerulŭ părea sdrobitŭ. Cu tóte acestea totŭ mai atêrna. Podestatulŭ deslegase saculŭ. Aurulŭ avea nisce cântece metalice şi strălucea aşa că fermecă pe nenorocitulŭ Nello.

— Ai dreptate, Escelenţă; unŭ bietŭ nenorocitŭ ca mine póte sĕ'şĭ pue pielea în primejdiă, pentru o astfelŭ de sumă! îngână elŭ.

— Ei bine?... întrebă podestatulŭ.

— Ei bine, Escelenţă, — rĕspunse bĕtrânulŭ Nello — nu sciu, ḑeu, décă vomŭ putea sĕ isbutimŭ în încercarea acésta, însĕ totŭ am sĕ încercŭ. Mĕ punŭ în primejdiă mare, o sciu, însĕ sunt hotărîtŭ ca sĕ te slujescŭ!

— Aşa îmĭ place!... Şi ai găsitŭ mijloculŭ?... ḑise podestatulŭ.

— De când îmĭ vorbescĭ, Escelenţă, m'am gânditŭ şi mi se pare c'am şi găsitŭ.

— Spune 'mĭ...

— Escelenţă, am unŭ copilŭ pe care l'am putută face sĕ dobêndéscă postulŭ de conductorŭ alŭ trăsurei cu zarzavaturĭ, adică elŭ aduce într'o luntre până în Veneţia legumele trebuinciőse personalului temniţii.

— Ḑiua s'aduce zarzavatele? Eu n'am băgatŭ de sémă.

— Nu, stăpâne, fiulŭ meu face serviciulŭ acesta numai nóptea. Elŭ sosesce aci cam pe la trei césurĭ de diminéţă.

— Vremea este cum nu se póte mai prielnică.

— Aşa este, stăpâne. Tótă lumea dórme atuncĭ în temniţă şi numai ómenii de gardă suntŭ deşteptĭ... şi fiindcă ei sciu cine este fiulŭ meu, nicĭ nu-lŭ iau în sémă.

— Atuncĭ... ai putea uşorŭ sĕ aducĭ pe fiulŭ tĕu până aci.

— Fără îndoială, stăpâne. D-ta o sĕ te îmbracĭ cu hainele lui şi vei eşi din temniţă, pe când Paolo, îmbrăcatŭ cu hainele d-tale, iţĭ va ţiné loculŭ în chilia asta

— Eşĭ omŭ deşteptŭ, Nello.

— Aşŭ vré sĕ te slujescŭ, stăpâne. Dér pentru ca planulŭ nostru sĕ nu se încurce, ar trebui ca d-ta sĕ poţĭ conduce trăsura până la destinaţiă.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 10 Septemvre st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	100 75
Rentă de hârtiă 5%	87.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 –
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 25
Bonurĭ rurale ungare	104.85
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104 70
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100. –
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 25
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 –
Renta de hărtiă austriacă	81 20
Renta de arg. austr.	82 70
Renta de aurŭ austr.	112 50
Losurile din 1860	136 20
Acţiunile băncei austro-ungare	884 –
Act. băncei de creditŭ ung.	286.75
Act. băncei de creditŭ austr.	282.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.91
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 imp. germ.	61 50
Londra 10 Livres sterlinge	125.60

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 28 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	$91^1/_2$	$92^1/_2$
Renta rom. amort. (5%)	$95^1/_4$	$95^3/_4$
» convert. (6%)	$89^3/_4$	$90^1/_4$
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	35—	36—
Credit fonc. rural (7%)	$104^3/_4$	$105^1/_2$
» „ „ (5%)	$89^1/_2$	$90^1/_4$
» » urban (7%)	$103^1/_4$	$103^3/_4$
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	87—	$87^1/_2$
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.—	$14.^1/_4$
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 12 Septemvre st. n. 1887

		Cump.		Vênd.
Bancnote romanescĭ	Cump.	8.66	Vênd.	8.68
Argint romănesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.95	»	9 99
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.27
Imperialĭ	»	10.21	»	10.26
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	110.—	»	$111.^1/_2$
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 35—1887.
s. scol. c.

Concursŭ.

Pentru ocuparea alorŭ două posturĭ de învĕţătorŭ la scóla confes. gr. cat. română din Nepos, vicariatulŭ Rodnei, prin acésta se escrie concursŭ sub următórele condiţiunĭ:

1. La postulŭ primŭ de învĕţătorŭ se va solvi unŭ salarŭ anualŭ de 240 fl. v. a. solvindŭ în rate lunare anticipative din fondulŭ scolasticŭ confesionalŭ, cuartirŭ naturalŭ precum şi 3° lemne de focŭ.

2. Postulŭ alŭ doilea e împreunatŭ cu unŭ salarŭ anualŭ de 200 fl. v. a. asemenea solvindŭ în rate lunare anticipative totŭ din fondulŭ scolasticŭ confesionalŭ şi 3° lemne de focŭ.

Doritorii de a ocupa vre-unulŭ din aceste posturĭ vorŭ avea a produce: carte de botezŭ, apoi a dovedi că au absolvatŭ preparandia, au testimoniu de cualificaţiune şi din limba maghiară, de moralitate şi servitŭ, se vorŭ preferi acei concurenţĭ, carĭ vorŭ documenta că au cunoscinţă din economia casnică şi cantŭ.

Suplicele provĕdute cu susŭ numitele documente au sĕ între la senatulŭ scolasticŭ confes. localŭ până în 24 Septemvre a. c. la 6 óre séra. Cele întârdiate nu se vorŭ considera.

Din şedinţa Senatului scolasticŭ confes. gr. cat.

Nepos, în 28 Augustŭ 1887.

V.-Preşedintele: **Iacobŭ Majoreanu**, preotŭ cooperatorŭ.

Notarŭ ad hoc: **Filipŭ Loginŭ.**

1—3

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonézâ din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“*

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.